

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت غذا و دارو

توصیه های دارویی در مصرف

متادون

معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران

- در صورت امکان در مراکز درمان سوء مصرف مواد دارویی مورد نیاز به صورت روزانه تحویل داده شود.
- الصاق برچسب رنگی و مشخص با درج مشخصات کامل (نام فرآورده - توضیحات لازم، نحوه مصرف و) و هشدارها و توصیه های نحوه نگهداری دارو الزامی می باشد.

- ارائه آموزش شفاهی و توضیحات کامل به بیمار و بستگان وی در هر بار مراجعه و توزیع پمفلت و تراکت های حاوی مطالب آموزشی (شامل کلیه توصیه های نگهداری دارو، علوارض جانبی، هشدارها، علائم مسمومیت و اقدامات اولیه درمانی) در صدر اولویت های الزامی قرار گیرد.

- در شروع درمان و نیز در طول دوره مصرف دارو علائم مسمومیت با متادون برای بستگان وی توضیح داده شود (اختلال هوشیاری - اختلالات تنفسی - تغییرات نبض - اختلالات گوارشی مثل تهوع و استفراغ و نیز سفتی و تکان های عضلانی و ...)
- در هر دوره مراجعه بیمار علائم مسمومیت برای وی مرور گردد که در صورت بروز این علائم در بیمار یا بستگان وی حتماً به اورژانس مراجعه نمایند.

تهیه شده در:

دفتر تحقیق و توسعه معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ایران

نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان لوند، پلاک ۶۰

شماره تلفن: ۸۸۷۷۹۱۱۸ داخلی ۱۱۹ و ۱۲۵

پایگاه اینترنتی: WWW.Fdo.iums.ac.ir

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران
معاونت غذا و دارو

شهریور ماه سال ۱۳۹۸

هشدارها و نکات توصیه ای مهم

- از اقدام خودسرانه جهت افزودن میزان مصرفی متادون اجتناب نمایید.

- به دلیل خواب آلودگی از انجام فعالیتهایی که نیاز به هوشیاری بالا دارند مثل رانندگی، کار با وسایل برش صنعتی و... خودداری شود.
- به دلیل افت فشار خون بیمار در زمان تغییر وضعیت (از حالت خوابیده به نشسته یا ایستاده) بایستی به آرامی و به تدریج این عمل انجام گیرد.
- از مصرف همزمان داروهایی که هوشیاری فرد را کاهش می دهد (مثل داروهای خواب آور) اجتناب شود.

- مصرف متادون توسط کودکان بسیار خطرناک و کشنده است. لذا از انتقال شربت متادون به سایر ظروف مانند بطری آب، نوشابه و و قرار دادن آن در یخچال و محل دسترسی سایر افراد خانواده و به ویژه کودکان، اکیداً خودداری نموده و با برچسب مشخص، از سایر داروها متمایز گردد.

علائم مسمومیت در کودکان:

با علائم تهوع، استفراغ و درد سینه نشانه های مسمومیت ظاهر شده و با اختلالات تنفسی و افزایش یا کاهش ضربان قلب تداوم یافته و در اثر عدم انجام اقدامات درمانی منجر به مرگ می گردد.

- از نگهداری دارو حتی در مقادیر کم در شیشه های غیر دارویی (آب معدنی، نوشابه، شیشه های دارویی و...) اکیداً خودداری شود.

متادون

متادون از دسته داروهای مخدر مصنوعی است که برای تسکین دردهای شدید و علائم ترک در افراد وابسته به مواد مخدر استفاده می شود. جذب این دارو از دهان شروع شده و در کبد متابولیزه می شود. تاثیر متادون از راه دهان یک ساعت پس از مصرف آغاز می شود و طی یک الی دو ساعت به حداکثر خود می رسد. این دارو می تواند حداقل تا ۳۶ ساعت در خون فرد باقی بماند.

مزیت درمان نگهدارنده با متادون

- * از نظر اقتصادی به صرفه تر است.
- * روش مصرف آن خوراکی و غیر تزریقی است.
- * امکان انجام فعالیت های روزانه و رفتن به سر کار در حین مصرف دارو وجود دارد.
- * در مراکز مجاز عرضه شده و مصرف آن بهداشتی است.
- * به دلیل تهیه قانونی متادون، اجرای نظارت دقیق بر مصرف آن صورت می گیرد.
- * جلب همکاری خانواده و آمادگی روانی برای جدایی دائم فرد از مواد مخدر را تامین می کند.

عوارض جانبی

در دوزهای معمولی عوارض جانبی رایج شامل تهوع، استفراغ، گرگرفتگی، یبوست، گیجی، خواب آلودگی می باشند. عوارض کمتر رایج می توانند به صورت افت فشار خون وضعیتی، افزایش ضربان قلب، لرز، تعریق، اختلال در بینایی، توهم و احتباس ادرار بروز نمایند. هم چنین افرادی که به مدت طولانی از این دارو استفاده کنند ممکن است نسبت به اثرات آن مقاومت پیدا کنند.

موارد منع مصرف

در افراد با اختلالات تنفسی و بیماری انسداد مجاری تنفسی، در افراد معتاد به الکل و مبتلا به صرع و افرادی که دچار ضربه های مغزی شده اند و هم چنین در افرادی که به متادون حساس می باشند منع مصرف وجود دارد. متادون در بیماران با مشکل قلبی و بیماری های شدید کلیوی یا کبدی باید با احتیاط استفاده شود.

مصرف در بارداری و شیردهی

به دلیل ایجاد وابستگی و سندرم محرومیت پس از تولد نوزاد یا پس از قطع شیردهی، مصرف متادون در دوران شیردهی مجاز نمی باشد ولی در صورتی که مادر اعتیاد به مواد مخدر داشته باشد متادون بهترین جایگزین مواد مخدر برای اعتیاد است.

مسمومیت

افرادی که مصرف مقادیر بالایی از دارو را دارند ممکن است با اختلال در وضعیت تنفسی، شلی عضلات، پوست خیس، سیاه شدن لب ها و پوست و خواب آلودگی بیش از حد مواجه شوند.

اقدامات لازم در صورت مواجه شدن با

فرد مسموم شده با متادون:

- * باید سریعاً بیمار را به اورژانس رساند.
- * بلافاصله با کد ۱۹۰ مرکز ملی شبانه روزی اطلاع رسانی داروها و سموم جهت اخذ راهنمایی، تماس حاصل نمایید.
- * بهتر است بیمار را به یک پهلوی خواباند تا از ورود ترشحات دهانی و معده ای به مجاری تنفسی جلوگیری گردد.
- * مهمترین اقدام برقراری راه هوایی تنفس مصنوعی یا کپسول اکسیژن است. در صورتی که بیمار فاقد نبض است ماساژ قلبی شروع شود. پادزهر مسمومیت، نالوکسان می باشد که تجویز آن وریدی و توسط پرسنل درمانی صورت می گیرد.

تنها مرکز توزیع مجاز متادون، مراکز درمان سوء مصرف مواد زیر مجموعه

دانشگاه های علوم پزشکی کشور می باشد.